

Predmet C-721/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

26. studenoga 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

High Court (Irska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

4. listopada 2021.

Tužitelj:

Eco Advocacy CLG

Tuženik:

An Bord Pleanála

Zainteresirana stranka:

Keegan Land Holdings

Amici curiae:

An Taisce – The National Trust for Ireland

ClientEarth AISBL

[omissis]

[nacionalni referentni broj]

[omissis] [ime predsjedavajućeg suca]

[omissis] [imena stranaka kako su gore navedena, uključujući upućivanje na rješenje kojim je dopušteno sudjelovanje dvaju *amici curiae*]

[omissis]

[*omissis*] [postupovni koraci pred sudom koji je uputio zahtjev koji su prethodili donošenju odluke o upućivanju zahtjeva]

[*omissis*] [identitet tajnika High Courta (Visoki sud, Irska)]

[*omissis*] [popis pod prisegom danih izjava svjedoka koje su unesene u dokazne materijale]

[*omissis*] [imena zastupnika stranaka]

HIGH COURT (VISOKI SUD, IRSKA)

SUDSKI NADZOR

[*omissis*] [nacionalni referentni brojevi]

U STVARI U POGLEDU ČLANKA 50.

**PLANNING AND DEVELOPMENT ACTA 2000 (ZAKON IZ 2000. O
PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI), KAKO JE IZMIJENJEN**

IZMEĐU

ECO ADVOCACY CLG

TUŽITELJ

I

AN BORD PLEANÁLA

TUŽENIK

I

KEEGAN LAND HOLDINGS LIMITED

ZAINTERESIRANA STRANKA

TE, NA TEMELJU RJEŠENJA,

AN TAISCE - THE NATIONAL TRUST FOR IRELAND

I

CLIENTEARTH AISBL

AMICI CURIAE

(br. 2)

PRESUDA [omissis] [predsjedavajući sudac] **donesena u ponedjeljak, 4. listopada 2021.**

Predmet spora

- 1 U ovom postupku sudskog nazora pobija se valjanost dozvole koju je tuženik, An Bo[omissis]rd Pleanála (u daljnjem tekstu: Odbor), izdao zainteresiranoj stranci za izgradnju stambenog naselja u Trimu, Okrugu Meath. Riječ je planu izgradnje 320 stambenih jedinica u Charterschool Landu, Manorlandsu, u blizini posebnog područja očuvanja (PPO) i područja posebne zaštite (PPZ) River Boyne and River Blackwater.

Činjenično stanje

- 2 Gradnja na tom području je do tada nekoliko puta odbijena. Godine 2008. jedan je plan gradnje odbijen jer nije predviđao održiv sustav odvodnje (SUDS).
- 3 Godine 2009. jedan je plan gradnje odbijen zbog loše kvalitete projekta u vidu činjenice da se radi o znamenitom području u [omissis] Trimu, baštinskom gradu u blizini prostora s arheološkim potencijalom i području arhitektonskog očuvanja.
- 4 Godine 2011. odbijen je još jedan plan, zbog manjkavosti u projektu i zaključka da bi predviđeno naselje predstavljalo nizak standard stambene gradnje.
- 5 Odnosna su zemljišta prvotno namijenjena u poslovne ili industrijske svrhe [omissis], ali potom u stambene.
- 6 Dana 3. rujna 2019. održan je sastanak o projektu između zainteresirane stranke i lokalnog tijela, Vijeća Okruga Meath (u daljnjem tekstu: Okružno vijeće).
- 7 U studenom 2019. sastavljeno je prvo izvješće o prethodnoj ocjeni namijenjenoj utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti (u daljnjem tekstu: OP).
- 8 Dana 20. prosinca 2019., zainteresirana stranka podnijela je zahtjev za izdavanje mišljenja o tome je li predmetni projekt strateški stambeni projekt .
- 9 Dana 13. veljače 2020., nositelj projekta je s Odborom održao sastanak o projektu te je Odbor 2. ožujka 2020. odlučio da je zahtjev potrebno dodatno razmotriti odnosno izmijeniti.
- 10 Dana 7. travnja 2020., National Parks and Wildlife Service (Služba za nacionalne parkove i divlju floru i faunu, Irska) utvrdila je ciljeve očuvanja za PPO River Boyne and River Blackwater.
- 11 U lipnju 2020. sastavljeno je drugo izvješće o prethodnoj ocjeni namijenjenoj utvrđivanju potrebe za provođenjem OP-a.
- 12 Dana 8. srpnja 2020. podnesen je formalni zahtjev za građevinsku dozvolu.

- 13 U projektu je predviđeno da će se višak oborinske vode u planiranom stambenom naselju prikupljati u podzemnim spremnicima. Oni će raditi zajedno s odgovarajućim uređajima za kontrolu protoka vode koje će se postaviti na odvodne otvore svakog spremnika. Na cijev za dovod vode u spremnike ugradit će se separator s premosnicom prve kategorije radi pročišćavanja oborinske vode i uklanjanja iz nje mogućih kontaminata prije nego što uđe u spremnik te se naposljetku iz njega izbací. Voda će istjecati u potok koji je smješten otprilike 100 metara južno od područja obuhvaćenog projektom, a utječe u rijeku Boyne.
- 14 Sama rijeka Boyne nalazi se približno 640 metara sjeverno od područja obuhvaćenog projektom. Ona je dio PPZ-a River Boyne and River Blackwater (referentni broj 004232), koji taj status duguje prisutnosti riječnih vodomara (*Alcedoatthis*) [A229] kao predmeta zaštite.
- 15 PPO River Boyne and River Blackwater (referentni broj 002299) nalazi se približno 700 metara sjeverno od područja obuhvaćenog projektom. On taj status duguje prisutnosti bazofilnih cretova [7230], aluvijalnih šuma s vrstama *Alnus glutinosa* i *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) [91E0], riječne paklare (*Lampetra fluviatilis*) [1099], lososa (*Salmo salar*) [1106] i vidre (*Lutra lutra*) [1355] kao predmeta zaštite.
- 16 U srpnju 2020. sastavljeno je izvješće o prethodnoj ocjeni namijenjenoj utvrđivanju potrebe za provođenjem procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: PUO) te je predstavljena procjena ekološkog utjecaja u kojoj se predlagalo nekoliko mjera ublažavanja. Podneseno je i prethodno izvješće o usklađenosti s Direktivom 92/43, u kojem je zaključeno da na područja Natura 2000 neće biti utjecaja.
- 17 Tužitelj i ostala tijela podnijeli su očitovanja o zahtjevu za građevinsku dozvolu.
- 18 Dana 11. kolovoza 2020. podneseno je očitovanje u ime An Taiscea (National Trust for Ireland, tijelo s kojim se na temelju zakona potrebno savjetovati u području prostornog uređenja i prvi *amicus curiae* kojemu je sud rješenjem odobrio sudjelovanje u postupku), u kojem je istaknuta mogućnost utjecaja na europska područja.
- 19 Glavni izvršni službenik Okružnog vijeća je 31. kolovoza 2020. podnio izvješće o zahtjevu za građevinsku dozvolu.
- 20 [omissis] Što se tiče Okružnog vijeća, njegova službenica nadležna za baštinu sastavila je 30. kolovoza 2020. memorandum naslovljen „Komentari u vezi s izvješćem o prethodnoj ocjeni namijenjenoj utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti i u vezi s procjenom ekološkog utjecaja za projekt gradnje stambenog naselja Charterschool Land, Manorlands, Trim, Okrug Meath”.
- 21 [omissis] Neki od glavnih navoda u tom memorandumu bili su [omissis]:

- (a). relevantni predmeti zaštite na povezanom europskom području ne koriste staništa smještena na području obuhvaćenom projektom;
 - (b). nije provedena ocjena razmjera i kumulativnog utjecaja uklanjanja živice;
 - (c). praćenje šišmiša obuhvaćalo je kasnu fazu razdoblja u kojem su oni aktivni te ne pruža nikakve informacije o tome koriste li šišmiši područje obuhvaćeno projektom u razdoblju u kojem su porodiljna skloništa aktivna;
 - (d). u populaciji šišmiša prevladavali su obični šišmiši i šišmiši vrste soprano, uz ograničen udio drugih vrsta šišmiša uključujući vrste Leisler i Myotis;
 - (e). populacije šišmiša od velike su lokalne važnosti;
 - (f). u točki 6.1. procjene ekološkog utjecaja izloženo je više mjera ublažavanja;
 - (g). te mjere ublažavanja treba provoditi pod nadzorom prikladno kvalificiranog ekologa i stručnjaka za šišmiše;
 - (h). živice i stabla ne smiju se uklanjati tijekom sezone gniježdenja; te
 - (i). preventivne mjere treba predvidjeti u okviru plana upravljanja okolišem koji je dio projekta kako bi se osiguralo da se na područje obuhvaćeno projektom ne unesu alohtone invazivne vrste. Mjere trebaju biti u skladu s dokumentom tijela nadležnog za državne ceste (Upravljanje štetnim korovima i alohtonim invazivnim vrstama biljaka na državnim cestama, 2010.) te imati u vidu Smjernice o najboljim praksama u upravljanju, koje su izdane u okviru projekta Invasive Species Ireland [omissis].
- 22 Kada je riječ o pročišćavanju voda, [službenica Okružnog vijeća nadležna za baštinu] koja je sastavila izvješće ukazala je na činjenicu da će se voda iz spremnika izbacivati u potok koji je smješten 100 metara južno od područja obuhvaćenog projektom, a utječe u rijeku Boyne. Potom je navela: „Odbor se u vezi s ocjenom prihvatljivosti treba uvjeriti u efikasnost strategije SUDS i upravljanja oborinskim vodama kako bi osigurao da predmetni projekt, samostalno ili u vezi s bilo kojim drugim planom ili projektom, neće značajno utjecati (izravno ili neizravno) na relevantne predmete zaštite u bilo kojem području Natura 2000 (europskom području)”.
- 23 Izvješće glavnog izvršnog službenika [Okružnog vijeća] [od] 31. kolovoza 2020. [omissis] izdano je na temelju članka 8. stavka 5. točke (a) Planning and Development (Housing) and Residential Tenancies Acta 2016 (Zakon iz 2016. o projektiranju i gradnji stambenih prostora i o stambenom najmu). U točki 7.13. tog izvješća [omissis] doslovno su ponovljene zabrinutosti koje je izrazila službenica nadležna za baštinu.

- 24 Kada je riječ o očitovanjima An Taiscea [*omissis*] od 11. kolovoza 2020. [koje] je sastavila [*omissis*] D [*omissis*], službenica nadležna za politike prostornog uređenja i zaštite okoliša, u njima je navedeno [*omissis*]
- 25 [*omissis*]: „Otpribliže 100 [metara] od granica područja obuhvaćenog projektom teče potok koji utječe u rijeku Boyne. Rijeka Boyne nije samo PPO i PPZ [*omissis*], već isto opskrbljuje Trim pitkom vodom. An Taisce je zabrinut da bi se kvaliteta vode u tom potoku mogla smanjiti zbog planiranih radova - planovi pokazuju namjeru da se oborinske vode putem odvoda, a nakon djelomičnog filtriranja u podzemnim spremnicima, usmjeravaju u potok. Ističemo da je taj potok vjerojatno mrijestilište pastrva te smatramo da moguća ekološka devastacija potoka nije adekvatno razmotrena u procjeni ekološkog utjecaja”. Usto valja izričito istaknuti da komentar An Taiscea da je filtriranje samo „djelomično” nije izričito adresiran kasnije.
- 26 Inspektorica Odbora je 6. listopada 2020. podnijela izvješće u kojem je preporučila izdavanje građevinske dozvole te je zaključila, na temelju prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem PUO-a i OP-a, da provedba PUO-a/OP-a nije potrebna.
- 27 Predložak koji je inspektorica upotrijebila u Prilogu A svojem izvješću služi se formatom prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem PUO-a koji se sadržajno razlikuje od formata iz Priloga III. Direktivi 2011/92. Odbor je naveo (poprilično kasno [*omissis*]) da je stavke iz Priloga III. moguće pronaći ako se inspektoričino izvješće pomnije promotri, ali ja se ne slažem s time. Podudarnost između Priloga III. i inspektoričina izvješća čini se suviše nejasnom.
- 28 Što se pak tiče načina na koji se inspektorica osvrnula na očitovanja An Taiscea i Okružnog vijeća, točka 12. njezina izvješća odnosi se na ocjenu prihvatljivosti. U točki 12.1. spominje se očitovanje o prethodnoj ocjeni namijenjenoj utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti. Točka 12.2. sadržava opis projekta, a u točki 12.3. ističe se blizina europskih područja i predmeta zaštite. U točkama 12.4. i 12.5. opisani su ciljevi očuvanja europskih područja. U točki 12.6. govori se o lokaciji riječnih vodomara uz sustav rijeka Boyne i Blackwater te se navodi da na području obuhvaćenom projektom nije pronađeno niti jedno stanište koje je povezano s tom vrstom. U tom se izvješću ističe da plan pročišćavanja oborinskih voda uzima u obzir veličinu i narav planiranog stambenog naselja te se navodi da će se cesta izgraditi [i] održavati „u skladu s uobičajenim standardima zaštite okoliša koji se primjenjuju u vezi sa stambenim naseljima”. Tvrdi se da to naselje ne može značajno utjecati na kvalitetu vode te stoga ni na predmete zaštite u PPO-u i PPZ-u.
- 29 Upućuje se na očitovanje An Taiscea, nakon čega inspektorica komentira: „[p]astrve nisu navedene kao predmet zaštite za PPO River Boyne and River Blackwater. Smatram da ne postoji nikakva mogućnost utjecaja na rijeku Boyne kroz ikakve hidrološke veze putem površinskih i podzemnih kanala i kanala za

otpadne vode te stoga ni mogućnost ikakvog značajnog štetnog utjecaja projekta na predmete zaštite u PPO-u River Boyne and River Blackwater.”

- 30 Zaključak o nepostojanju utjecaja ponavlja se u točki 12.7. u odnosu na oba europska područja te se u točki 12.8. zaključuje da, s obzirom na prethodnu ocjenu namijenjenu utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti, ocjena prihvatljivosti nije potrebna.
- 31 U [inspektoričinu] izvješću predlažu se razni uvjeti, primjerice[,] [omissis] uvjet 14., koji zahtijeva da se sustav SUDS ustroji u dogovoru s Okružnim vijećem; te je između nekih uvjeta i nekih navoda možda moguće vidjeti određenu vezu, ali Odbor i njegova inspektorica na ta se pitanja ne osvrću izričito i podrobno. Čak ni zahtjev da se sustav SUDS ustroji u dogovoru s Okružnim vijećem ne odgovara konkretno na navod Okružnog vijeća da se Odbor (to jest, nadležno tijelo koje izdaje građevinsku dozvolu) treba uvjeriti u adekvatnost sustava.
- 32 Dakle, u izvješću se na očitovanja nije pojedinačno osvrnulo, što otvara pitanje mora li nadležno tijelo pružiti izričito i podrobno obrazloženje koje može otkloniti sve razumne znanstvene sumnje u pogledu učinaka planiranih radova na odnosno europsko područje te koje izričito i pojedinačno uklanja sve sumnje koje su u tom pogledu izražene tijekom postupka sudjelovanja javnosti.
- 33 Odbor je 22. listopada 2020. naložio da se građevinska dozvola izda načelno u skladu s inspektoričinom preporukom te je dozvola 27. listopada 2020. formalno izdana odlukom Odbora u postupku za strateške stambene projekte.
- 34 Odbor nije naveo iz kojih točno dokumenata [omissis] proizlaze razlozi za donošenje odluke za potrebe PUO-a i OP-a. Čini se da se izvorom tih razloga smatralo inspektoričino izvješće, odnosno dodatak A tom dokumentu, a inspektorica je uputila na izvješća koja je dostavio nositelj projekta, što je, valjda, bio način njihova prihvaćanja.
- 35 [omissis] U ovom se postupku prvenstveno zahtijeva preispitivanje (certiorari) odluke od 27. listopada 2020.
- 36 [omissis] [postupovni koraci pred sudom koji je uputio zahtjev]
- 37 [omissis] Odogodio sam donošenje presude te sam u predmetu Eco Advocacy CLG v. An Bord Pleanala (br. 1) [2021] IEHC 265 (neobjavljena, High Court, 27. svibnja 2021.) odbio određene prethodne prigovore na tužbu te potom odbio tužbu u dijelu u kojem se temeljila na nacionalnom pravu [omissis] [i] određenim elementima prava Unije. Preostala pitanja u pogledu prava Unije [omissis] odlučio sam uputiti Sudu EU-a na temelju članka 267. UFEU-a.
- 38 [omissis] Dana 27. srpnja 2021., An Taisceú i ClientEarthu [omissis] [dopušteno je] da kao *amici curiae* sudjeluju u postupku. [omissis] [zapažanja suca o očitovanjima]

Relevantni pravni izvori

- 39 Popis relevantnih Unijinih, međunarodnih i nacionalnih pravnih izvora izložen je u dodatku presudi, zajedno s internetskim poveznicama.

Relevantni tužbeni razlozi

- 40 [omissis], preostali tužbeni razlozi [omissis] mogu se sažeti na sljedeći način:
- (a). Odbor i inspektorica nisu adekvatno razmotrili pitanja čije razmatranje nalaže Direktiva 2011/92;
 - (b). nije [omissis] navedeno iz kojih točno dokumenata proizlaze razlozi na temelju kojih je nadležno tijelo donijelo svoju odluku;
 - (c). Odbor se nije izričito osvrnuo na sve pojedine stavke i podstavke iz Priloga III. Direktivi 2011/92;
 - (d). Odbor je protivno Direktivi 92/43 u postupku prethodne ocjene nepropisno uzeo u obzir mjere ublažavanja; te
 - (e). Odbor nije otklonio sve sumnje u pogledu utjecaja na integritet europskih područja s obzirom na to da se nije osvrnuo na navode i pitanja istaknuta u očitovanjima An Taiscea i Okružnog vijeća.

Pitanja u pogledu prava Unije koja su se pojavila

- 41 [omissis] [Č]ini mi se da šest pitanja [omissis] koja se odnose na tumačenje prava Unije i koja su potrebna za donošenje presude proizlaze iz gore izloženih meritornih razloga te smatram prikladnim [omissis] Sudu EU-a uputiti zahtjev za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a.
- 42 Zainteresirana stranka i država nisu se posebno očitovale o predloženim pitanjima pa u nastavku iznosim samo stajališta ostalih stranaka.

Prvo pitanje

- 43 Prvo pitanje glasi:

Djeluju li opća načela nadređenosti prava Unije i/ili suradnje u dobroj vjeri, bilo općenito ili u konkretnom kontekstu prava zaštite okoliša, na način da, kada stranka radi pobijanja valjanosti upravne mjere pokrene postupak pozivajući se, izričito ili implicitno, na neki propis prava Unije, ali ne navede koje su točno odredbe tog propisa povrijeđene ili na koje se točno tumačenje poziva, nacionalni sud pred kojim je postupak pokrenut mora, ili može, razmotriti prigovor, neovisno o eventualnom nacionalnom postupovnom pravilu koje zahtijeva da stranka u svojim pisanim podnescima navede konkretne povrede.

- 44 Tužitelj smatra da na ovo pitanje jednostavno treba potvrdno odgovoriti. Tužitelj u ovom postupku prigovara na ocjene koje su provedene na temelju Direktive 92/43 i Direktive 2011/92. Osobito, tužitelj prigovara na činjenicu da te ocjene nisu objavljene. Tužitelj je istaknuo poseban prigovor da u odluci donesenoj na temelju prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem procjene utjecaja na okoliš nisu izloženi razlozi njezina donošenja i zaključci te pitanja koja su razmatrana. [omissis]. Navodi da mu se prava koja ima na temelju članka 11. Direktive 2011/92 ili članka 11. Direktive 92/43 ne mogu isključiti pukim nespominjanjem članka 4. Direktive 2011/92 i članka 6. Direktive 92/43. Obveze koje ističe proizlaze samo iz tih odredbi.
- 45 Odbor smatra da, u skladu s pravom Unije, nacionalni sudovi *mog* u određenim okolnostima na vlastitu inicijativu ili po službenoj dužnosti istaknuti pitanja koja se tiču prava Unije, ali da ne *moraju* to učiniti. Pri odlučivanju hoće li po službenoj dužnosti istaknuti neko takvo pitanje, nacionalni sud valjano može uzeti u obzir nacionalna postupovna pravila koja zahtijevaju da stranka u svojim pisanim podnescima navede konkretne povrede o kojima je riječ te može na toj osnovi odbiti razmatrati dano pitanje.
- 46 *Amici curiae* zajedničkog su mišljenja da nacionalni sudovi *mog* u određenim okolnostima na vlastitu inicijativu ili po službenoj dužnosti istaknuti pitanja koja se tiču prava Unije te da *moraju* to učiniti ako bi povreda prava Unije u suprotnom ostala neispravljena. Pri odlučivanju hoće li po službenoj dužnosti istaknuti neko takvo pitanje, nacionalni sud mora uzeti u obzir sve podneske koje su stranke razmijenile. Na nacionalnom je sudu usto da štiti prava stranaka primjenjujući nacionalna postupovna pravila kako bi osigurao, primjerice, da stranke imaju mogućnost da ih se sasluša u vezi s pitanjima koja su istaknuta po službenoj dužnosti. Ako nacionalno postupovno pravo od nacionalnog suda zahtijeva da po službenoj dužnosti istakne pitanje koje se tiče nacionalnog prava, on to mora učiniti i u odnosu na pitanje koje se tiče prava Unije.
- 47 Predlažem da se na prvo pitanje potvrdno odgovori[:] pravo Unije načelno obvezuje nacionalni sud da primijeni Unijin propis na koji se stranka poziva čak i ako ona ne ističe niti jednu konkretnu odredbu tog propisa ili njezino konkretno tumačenje. Obveza djelotvorne primjene prava Unije nalaže nacionalnim sudovima da koriste ekspanzivan i teleološki pristup u pogledu pravnih lijekova koje pravo Unije predviđa. Ako se zahtijeva djelotvoran pravni lijek za bilo koju navodnu povredu prava Unije te se tužitelj poziva na konkretnu odredbu određenog Unijina propisa, bilo izričito ili implicitno, nacionalni sud bi trebao biti obvezan razmotriti prigovor čak i ako nacionalni postupovni zahtjevi inače nalažu da se navede konkretna odredba propisa ili njezino konkretno tumačenje. Ako bi se nacionalni sudovi koristili takvim pristupom, značajno bi se poboljšala pristupačnost prava Unije i pravnih lijekova koje ono predviđa, uklonile bi se tehničke prepreke pristupu tim pravnim lijekovima koje mogu proizlaziti iz nacionalnih postupovnih pravila te bi se osiguralo da povrede prava Unije ne ostanu neispravljene u takvim okolnostima. Potvrđan odgovor na to pitanje

značajno bi povećao mjeru stvarne ukorijenjenosti prava Unije u pravnim porecima država članica.

- 48 Ovo se pitanje upućuje zato što potvrđan odgovor na njega znači da tužitelj sporno izdavanje građevinske dozvole može pobijati na temelju više razloga.

Drugo pitanje

- 49 Drugo pitanje glasi:

U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: djeluju li članak 4. stavci 2., 3., 4. i/ili 5. i/ili Prilog III. Direktivi 2011/92 i/ili Direktiva, u vezi s načelom pravne sigurnosti i načelom dobre uprave iz članka 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, na način da nadležno tijelo koje odluči zahtjev za izdavanje građevinske dozvole ne podvrgnuti postupku procjene utjecaja na okoliš mora izričito, ciljano i/ili konkretno navesti iz kojih točno dokumenata proizlaze razlozi na kojima je utemeljilo takvu odluku.

- 50 Tužitelj smatra da na ovo pitanje treba potvrdno odgovoriti. Podredno, razlozi donošenja odluke i zaključci kao i pitanja koja su razmatrana moraju se jasno i izričito obznaniti javnosti. U suprotnom dolazi do nesigurnosti i zbunjenosti.
- 51 Odbor smatra da ni nacionalno pravo ni pravo Unije ne zahtijevaju od nadležnog tijela da izričito navede iz kojih točno dokumenata proizlaze razlozi na kojima je utemeljilo svoju odluku, pod uvjetom da se oni mogu jednostavno izvesti iz dokumentacije kao cjeline. Odbor se među ostalim poziva na presudu Suda EU-a u predmetu Mellor (C-75/08).
- 52 *Amici curiae* zajedničkog su mišljenja da, kada nadležno tijelo odluči da procjena utjecaja na okoliš nije potrebna, članak 4. stavak 5. točka (b) Direktive 2011/92 zahtijeva da se ciljano i izričito navedu glavni razlozi na temelju kojih je to odlučeno. Kada se upućuje na dijelove drugih dokumenata, ta upućivanja moraju biti izričita[,] uvijek pod uvjetom da prosječni pripadnik zainteresirane javnosti koji nema nikakvo posebno pravno znanje ili znanje u području procjena utjecaja na okoliš može jednostavno prepoznati razloge donošenja odluke i upućivanja na dijelove drugih dokumenata iz kojih ti razlozi proizlaze. Obrazloženje mora omogućavati pripadniku javnosti i nacionalnom sudu da preispita zakonitost odluke, bez potrebe za dodatnim objašnjenjima nadležnog tijela.
- 53 Predlažem da se na ovo pitanje potvrdno odgovori [:] svaka odluka koja se donosi na temelju prethodne ocjene mora se izričito, ciljano i konkretno obrazložiti. Iako nacionalno materijalno pravo može donositeljima odluka u isključivo nacionalnom kontekstu davati popriličnu marginu prosudbe u pogledu oblika odluke, nedostatak transparentnosti u pogledu razloga donošenja odluke može u kontekstu Unije značajno oslabiti ciljeve povezane sa sudjelovanjem javnosti i dobrom upravom kojima teži zakonodavstvo Unije. Za osiguravanje transparentnosti se minimalno zahtijeva da nadležno tijelo izričito, konkretno i ciljano iznese razloge na temelju kojih je donijelo svoju odluku, pozivajući se na

konkretne dokumente iz kojih takvi razlozi proizlaze. Postupak u kojem se posredno [-] bez izričitog navoda [-] može pretpostaviti da je nadležno tijelo prihvatilo dokument koji je sastavio nositelj projekta, ili dokument koji je sastavio neki službenik, ili oboje, pri čemu iz potonjeg dokumenta ili dokumenata stoga implicitno proizlaze službeni razlozi (pod pretpostavkom da se oni uopće mogu jasno prepoznati), otvara prostor za razilaženja u tumačenju, unosi nesigurnost te je lišen adekvatne transparentnosti i postupovnih jamstava. To narušava djelotvornu provedbu prava Unije, posebice kada tužitelj pred sudom pobija odluku nadležnog tijela. Obveza pružanja takvih razloga ni na koji način ne predstavlja nadležnom tijelu pretjerano opterećenje.

- 54 Ovo se pitanje upućuje zato što u odluci koja je u predmetnom slučaju donesena u pogledu PUO-a nije izričito navedeno iz kojih točno dokumenata proizlaze razlozi za donošenje te odluke. Ako pravo Unije to prešutno nalaže, tužiteljevu tužbu na toj osnovi treba prihvatiti.

Treće pitanje

- 55 Treće pitanje glasi:

U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: djeluju li članak 4. stavci 2., 3., 4. i/ili 5. i/ili Prilog III. Direktivi 2011/92 i/ili Direktiva, u vezi s načelom pravne sigurnosti i načelom dobre uprave iz članka 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, na način da se nadležno tijelo koje odluči zahtjev za izdavanje građevinske dozvole ne podvrgnuti postupku procjene utjecaja na okoliš mora izričito osvrnuti na sve pojedine stavke i podstavke iz Priloga III. Direktivi 2011/92 ako su te stavke i podstavke možebitno relevantne za projekt.

- 56 Tužitelj smatra da i na ovo pitanje treba potvrdno odgovoriti. Članak 4. stavak 5. točka (b) Direktive 2011/92 jasno je sročena. Njime je propisano: „ako je odlučeno da procjena utjecaja na okoliš nije obavezna, navode [se] glavni razlozi zbog kojih se takva procjena ne zahtijeva uz upućivanje na odgovarajuće kriterije navedene u Prilogu III. i ako to predloži nositelj projekta, navode [se] svi elementi projekta i/ili mjera predviđeni kako bi se izbjeglo ili spriječilo ono što bi u protivnom moglo predstavljati značajan štetan utjecaj na okoliš.” Ta je obveza jasna i nedvosmislena, a [u predmetnom slučaju] nije ispunjena.
- 57 Odbor smatra da članak 4. stavak 3. Direktive 2011/92 predviđa da se relevantni kriteriji odabira izloženi u Prilogu III. toj direktivi *uzimaju u obzir* kada se provodi pojedinačno ispitivanje ili kada su utvrđeni pragovi ili kriteriji. To ne znači nužno da se u upravnoj odluci moraju izričito odrediti ili navesti svi kriteriji iz tog priloga. Umjesto toga, to znači da nadležno tijelo mora relevantne kriterije, čije se ispunjenje mora ispitati u svjetlu okolnosti konkretnog slučaja, uzeti u obzir ovisno o danom projektu. Ako je to učinjeno, ne zahtijeva se korištenje nikakvog konkretnog oblika niti doslovno ili mehaničko navođenje svakog pojedinog kriterija iz Priloga III.

- 58 *Amici curiae* zajedničkog su mišljenja da članak 4. stavak 3. Direktive 2011/92 predviđa da se relevantni kriteriji odabira izloženi u Prilogu III. toj direktivi *uzimaju u obzir* kada se provodi pojedinačno ispitivanje ili kada su utvrđeni pragovi ili kriteriji. To znači da se pri navođenju glavnih razloga u skladu s člankom 4. stavkom 5. točkom (b) moraju navesti svi relevantni kriteriji odabira izloženi u Prilogu III. te da se mora istaknuti na koji su način uzeti u obzir. Kada zainteresirana javnost ističe kriterije odabira koje nadležno tijelo ne smatra relevantnima, nadležno tijelo mora obrazložiti zašto ih ne smatra relevantnima, pri čemu to obrazloženje mora omogućavati pripadnicima javnosti i nacionalnom sudu da preispitaju zakonitost odluke donesene na temelju prethodne ocjene, bez potrebe za dodatnim objašnjenjima nadležnog tijela.
- 59 Predlažem da se na ovo pitanje potvrdno odgovori. Transparentnost, djelotvorno sudjelovanje javnosti i načelo dobre uprave zahtijevaju izričito osvrtnje na sve relevantne stavke u pogledu PUO-a. Ako nadležno tijelo smatra da neka stavka nije relevantna, ali sudionik u postupku sudjelovanja javnosti tvrdi suprotno, nadležno tijelo treba izričito objasniti zašto ta stavka nije relevantna. Odluka koja se ne osvrće izričito na stavke iz Priloga III. nije u skladu s načelom dobre uprave, stvara prepreku smislenom i pristupačnom sudjelovanju javnosti te narušava potrebnu transparentnost prava Unije. Obveza osvrtnja na svaku pojedinu stavku i obrazlaganja mišljenja nadležnog tijela da neka stavka koja se ističe kao relevantna to nije veoma je blaga te ni na koji način ne predstavlja nadležnom tijelu pretjerano opterećenje.
- 60 Ovo se pitanje upućuje zato što se inspektorica u svojem izvješću, za koje Odbor smatra da ga je moguće, u skladu s pravom Unije, promatrati u vezi s odlukom, ne osvrće izričito na svaku pojedinu stavku i podstavku iz Priloga III. Direktivi 2011/92. Ako je bila obvezna to učiniti, tužiteljevu tužbu na toj osnovi treba prihvatiti.

Četvrto pitanje

- 61 Četvrto pitanje glasi:

Treba li članak 6. stavak 3. Direktive 92/43 tumačiti na način da, u skladu s načelom da prilikom utvrđivanja je li naknadno potrebno provesti ocjenu prihvatljivosti štetnih učinaka nekog plana ili projekta na određeno europsko područje u postupku prethodne ocjene nije prikladno uzeti u obzir mjere kojima je cilj izbjeći ili smanjiti te učinke, nadležno tijelo države članice može elemente plana ili projekta koji predviđaju uklanjanje kontaminata, a koji bi mogli smanjiti te učinke, uzeti u obzir samo ako ti elementi nisu zamišljeni kao mjere ublažavanja, čak i ako imaju takav učinak, te ako bi bili dio projekta kao njegov standardan element neovisno o učinku na odnosno europsko područje.

- 62 [omissis] Tužitelj navodi da na ovo pitanje treba potvrdno odgovoriti. Mjere ublažavanja ili ublažavaju učinke ili to ne čine. Ne može biti relevantna okolnost

jesu li izričito osmišljene ili predviđene za ublažavanje nekog konkretnog učinka na određeno područje. Mjere su ili zaštitne ili to nisu te će ili biti [*omissis*] djelotvorne ili neće. Shodno tomu, ne može ih se isključiti zato što nisu jedinstvene ili zato što nisu jedinstveno razvijene, osmišljene ili primijenjene. Kako je istaknuto u očitovanjima, mjere o kojima je bila riječ u predmetu C-323/17, People Over Wind/Coillte Teoranta uvelike su bile standardne mjere SUDS, ali Sud EU-a ih je unatoč tomu smatrao mjerama ublažavanja.

- 63 Odbor smatra da nadležno tijelo države članice treba biti ovlašteno uzeti u obzir elemente plana ili projekta koji predviđaju uklanjanje kontaminata, a koji bi mogli smanjiti štetne učinke na europsko područje, ako ti elementi:
- (a). nisu zamišljeni kao mjere ublažavanja niti su na bilo koji način usmjereni na izbjegavanje štetnih učinaka na europsko područje, čak i ako možda uzgredno imaju taj učinak; te
 - (b). ako bi bili dio projekta kao njegovi standardni elementi neovisno o blizini europskog područja ili učinku na to područje, tj. ako čine takozvane „mjere sukladne najboljim praksama” koje se neovisno o lokaciji primjenjuju kao standardni elementi svih takvih projekata.
- 64 *Amici curiae* zajedničkog su mišljenja da nije prikladno da nadležno tijelo države članice uzme u obzir takve elemente kada razmatra je li potrebno provesti ocjenu prihvatljivosti učinaka nekog plana ili projekta na određeno područje. Na pitanje što jest ili nije „mjera kojoj je cilj izbjeći ili smanjiti štetne učinke plana ili projekta na [određeno] područje” (kako je definirana u predmetu C-323/17, People over Wind) mora se objektivno odgovoriti, a ne na temelju subjektivne namjere te ovisno o tome je li mjera izričito osmišljena za dani plan ili projekt[;] [*omissis*] čak ni mjere „sukladne najboljim praksama” ili „standardne” mjere kojima se u praksi izbjegavaju ili smanjuju učinci plana ili projekta na europsko područje [*omissis*] nije moguće uzeti u obzir za potrebe prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti. Sud EU-a dosljedno s predostrožnosti pristupa pitanju je li vjerojatno da će neki plan ili projekt imati značajan utjecaj te se na postupak prethodne ocjene stoga primjenjuje načelo predostrožnosti. Sličnu predostrožnost i objektivnost u toj fazi treba primijeniti i na pitanje što čini „mjere ublažavanja”.
- 65 Predlažem da se na ovo pitanje potvrdno odgovori. Ocjenjivanje imaju li mjere ublažavajući „cilj” beznadno je subjektivno. Zaštita okoliša mora počivati na objektivnim kriterijima, a ovdje je jedini objektivan kriterij taj imaju li mjere ublažavajući učinak, a ne imaju li takav cilj. Za ovo pitanje nije relevantno ni jesu li mjere standardne ili nisu. Takvom pristupu u prilog ide načelo predostrožnosti.
- 66 Ovo se pitanje upućuje iz razloga što nadležno tijelo u predmetnom slučaju nije sustav SUDS smatralo mjerom ublažavanja zato što taj sustav nije imao ublažavajući cilj te zato što čini standardan element stambenih projekata o kakvom je riječ u predmetnom slučaju. Ako ta mjera neovisno o tim čimbenicima

čini mjeru ublažavanja, tužiteljevu tužbu na toj osnovi treba prihvatiti zbog činjenice da su mjere ublažavanja nepropisno uzete u obzir u okviru prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem OP-a.

Peto pitanje

67 Peto pitanje glasi:

Treba li članak 6. stavak 3. Direktive 92/43 tumačiti na način da nadležno tijelo, kada unatoč pitanjima i zabrinutostima koja su stručna tijela istaknula tijekom prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti smatra da ocjena prihvatljivosti nije potrebna, mora pružiti izričite i detaljne razloge koji mogu otkloniti sve razumne znanstvene sumnje u pogledu učinaka planiranih radova na dotično europsko područje te koji izričito i pojedinačno uklanjaju sve sumnje koje su u tom pogledu iznesene tijekom postupka sudjelovanja javnosti.

68 Tužitelj smatra da na ovo pitanje treba potvrdno odgovoriti [*omissis*].

69 Odbor smatra da se od nadležnog tijela može zahtijevati da pruži konkretne razloge koji će otkloniti sve razumne znanstvene sumnje u pogledu učinaka planiranih radova na dotično europsko područje te sve razumne sumnje koje su u okviru postupka sudjelovanja javnosti u tom pogledu iznesene tijekom prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti. Međutim, prikladnost načina uklanjanja takvih sumnji ovisit će o okolnostima, uključujući narav podnesenog očitovanja, stupanj znanstvene nesigurnosti koja je izražena u tom očitovanju i znanstvenu potkovanost dionika. Na očitovanja je moguće tematski odgovoriti te ne postoji obveza da se svako očitovanje zasebno navede i da se na svako pojedinačno odgovori.

70 *Amici curiae* zajedničkog su mišljenja da je nadležno tijelo obvezno dati precizna i konačna utvrđenja i zaključke koji mogu ukloniti sve razumne znanstvene sumnje u pogledu učinaka planiranih radova na dotično europsko područje, uključujući sve razumne sumnje koje su u okviru postupka sudjelovanja javnosti u tom pogledu iznesene tijekom prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti. Precizna i konačna utvrđenja moraju jasno isticati i opisivati:

- (a.) najbolje znanstvene spoznaje u području relevantnom za odluku;
- (b.) ispitivanje i analizu svih aspekata projekta koji može, sam po sebi ili u vezi s drugim planovima ili projektima, utjecati na dotično europsko područje u svjetlu ciljeva očuvanja tog područja; i
- (c.) utvrđenja i zaključke donesene na temelju analize svih relevantnih informacija, uključujući informacije prikupljene tijekom postupka sudjelovanja javnosti, u svjetlu najboljih znanstvenih spoznaja.

- 71 Obveza obrazlaganja odluka koje se tiču okoliša nije samo stvar dobre uprave, već usto za Irsku proizlazi iz članka 6. stavka 9. Arhuške konvencije.
- 72 Predlažem da se na ovo pitanje potvrdno odgovori. Primjena takvog pravila tijekom prethodne ocjene osigurala bi usklađenost sa sudskom praksom Suda EU-a koja se odnosi na obvezu uklanjanja znanstvenih sumnji i korištenja najboljih znanstvenih spoznaja u kontekstu ocjena prihvatljivosti općenito. Osim toga, obveza pojedinačnog osvrtnja na izražene sumnje (osobito sumnje [*omissis*] koje su u dobroj vjeri izrazili sudionici postupka savjetovanja, kao što je prvo navedeni *amicus curiae*) osigurava transparentnost u uklanjanju znanstvenih sumnji te potiče dobru upravu time što zahtijeva od nadležnog tijela da izričito razmotri te se osvrne na takve aspekte koji bi mogli utjecati na europsko područje. Kako pokazuje predmetni slučaj, u kojem su samo u dvama očitovanjima zapravo istaknuta pitanja na koja je bilo potrebno osvrnuti se (jedno je očitovanje subjekta s kojim je na temelju zakona potrebno savjetovati se, a drugo je očitovanje lokalnog tijela), to su pitanja koja ističu poprilično relevantni subjekti te izričito osvrtnje na njih ni na koji način ne bi predstavljalo pretjerano opterećenje za nadležno tijelo, a time bi se usto osiguralo poštovanje Direktive 92/43 te bi postojala percepcija njezina poštovanja, čime bi se osigurala transparentnost u uklanjanju znanstvenih sumnji u pogledu utjecaja na europska područja.
- 73 Ovo se pitanje upućuje iz razloga što se nadležno tijelo nije izričito osvrnulo na sumnje istaknute u očitovanjima Okružnog vijeća i An Taiscea. Ako je nadležno tijelo bilo obvezno to učiniti, tužiteljevu tužbu na toj osnovi treba prihvatiti.

Šesto pitanje

- 74 Šesto pitanje glasi:

U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, djeluje li članak 6. stavak 3. Direktive 92/43 i/ili Direktiva, u vezi s načelom pravne sigurnosti i načelom dobre uprave iz članka 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, na način da nadležno tijelo koje odluči zahtjev za izdavanje građevinske dozvole ne podvrgnuti postupku ocjene prihvatljivosti mora izričito, ciljano i/ili konkretno navesti iz kojih točno dokumenata proizlaze razlozi na kojima je utemeljilo takvu odluku.

- 75 Tužitelj smatra da na ovo pitanje treba potvrdno odgovoriti [*omissis*].
- 76 Odbor smatra da ni nacionalno pravo ni pravo Unije ne zahtijevaju od nadležnog tijela da izričito navede iz kojih točno dokumenata proizlaze razlozi na kojima je utemeljilo svoju odluku, pod uvjetom da se oni mogu jednostavno izvesti iz dokumentacije kao cjeline.
- 77 *Amici curiae* zajedničkog su mišljenja da nadležno tijelo koje odluči zahtjev za izdavanje građevinske dozvole ne podvrgnuti postupku ocjene prihvatljivosti mora ciljano i izričito navesti iz kojih točno dokumenata (i kojih točno dijelova tih dokumenata) proizlaze razlozi zbog kojih je donijelo takvu odluku, uvijek pod

uvjetom da prosječni pripadnik zainteresirane javnosti koji nema nikakvo posebno pravno znanje ili znanje u području procjena utjecaja na okoliš može jednostavno prepoznati razloge donošenja odluke i upućivanja na dijelove drugih dokumenata iz kojih ti razlozi proizlaze. Obrazloženje mora omogućavati pripadniku javnosti i nacionalnom sudu da preispita zakonitost odluke, bez potrebe za dodatnim objašnjenjima od strane nadležnog tijela.

- 78 Predlažem da se na ovo pitanje potvrdno odgovori, zbog razloga analognih onima koji vrijede za drugo pitanje, koje se odnosi na potrebu za izričitim, ciljanim i konkretnim navođenjem dokumenata iz kojih proizlaze razlozi donošenja odluke u kontekstu PUO-a.
- 79 Ovo se pitanje upućuje zato što Odbor u svojoj odluci u vezi s prethodnom ocjenom namijenjenom utvrđivanju potrebe za provođenjem OP-a nije izričito naveo iz kojih dokumenata proizlaze razlozi na kojima je utemeljio tu odluku. Ako je Odbor bio obavezan to učiniti, tužiteljevu tužbu na toj osnovi treba prihvatiti.

Odluka

80 [omissis]

- (a). [omissis] postupak prekidam dok Sud EU-a ne donese odluku.
- (b). Sudu EU-a ću na temelju članka 267. UFEU-a uputiti sljedeća pitanja:
- (i). **Djeluju li opća načela nadređenosti prava Unije i/ili suradnje u dobroj vjeri, bilo općenito ili u konkretnom kontekstu prava zaštite okoliša, na način da, kada stranka radi pobijanja valjanosti upravne mjere pokrene postupak pozivajući se, izričito ili implicitno, na neki propis prava Unije, ali ne navede koje su točno odredbe tog propisa povrijeđene ili na koje se točno tumačenje poziva, nacionalni sud pred kojim je postupak pokrenut mora, ili može, razmotriti prigovor, neovisno o eventualnom nacionalnom postupovnom pravilu koje zahtijeva da stranka u svojim pisanim podnescima navede konkretne povrede.**
- (ii). **U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: djeluju li članak 4. stavci 2., 3., 4. i/ili 5. i/ili Prilog III. Direktivi 2011/92 i/ili Direktiva, u vezi s načelom pravne sigurnosti i načelom dobre uprave iz članka 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, na način da nadležno tijelo koje odluči zahtjev za izdavanje građevinske dozvole ne podvrgnuti postupku procjene utjecaja na okoliš mora izričito, ciljano i/ili konkretno navesti iz kojih točno dokumenata proizlaze razlozi na kojima je utemeljilo takvu odluku.**
- (iii). **U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: djeluju li članak 4. stavci 2., 3., 4. i/ili 5. i/ili Prilog III. Direktivi 2011/92 i/ili Direktiva,**

u vezi s načelom pravne sigurnosti i načelom dobre uprave iz članka 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, na način da se nadležno tijelo koje odluči zahtjev za izdavanje građevinske dozvole ne podvrgnuti postupku procjene utjecaja na okoliš mora izričito osvrnuti na sve pojedine stavke i podstavke iz Priloga III. Direktivi 2011/92 ako su te stavke i podstavke možebitno relevantne za projekt.

- (iv). Treba li članak 6. stavak 3. Direktive 92/43 tumačiti na način da, u skladu s načelom da prilikom utvrđivanja je li naknadno potrebno provesti ocjenu prihvatljivosti štetnih učinaka nekog plana ili projekta na određeno europsko područje u postupku prethodne ocjene nije prikladno uzeti u obzir mjere kojima je cilj izbjeći ili smanjiti te učinke, nadležno tijelo države članice može elemente plana ili projekta koji predviđaju uklanjanje kontaminata, a koji bi mogli smanjiti te učinke, uzeti u obzir samo ako ti elementi nisu zamišljeni kao mjere ublažavanja, čak i ako imaju takav učinak, te ako bi bili dio projekta kao njegov standardan element neovisno o učinku na odnosno europsko područje.
- (v). Treba li članak 6. stavak 3. Direktive 92/43 tumačiti na način da nadležno tijelo, kada unatoč pitanjima i zabrinutostima koja su stručna tijela istaknula tijekom prethodne ocjene namijenjene utvrđivanju potrebe za provođenjem ocjene prihvatljivosti smatra da ocjena prihvatljivosti nije potrebna, mora pružiti izričite i detaljne razloge koji mogu otkloniti sve razumne znanstvene sumnje u pogledu učinaka planiranih radova na dotično europsko područje te koji izričito i pojedinačno uklanjanju sve sumnje koje su u tom pogledu iznesene tijekom postupka sudjelovanja javnosti.
- (vi). U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, djeluje li članak 6. stavak 3. Direktive 92/43 i/ili Direktiva, u vezi s načelom pravne sigurnosti i načelom dobre uprave iz članka 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, na način da nadležno tijelo koje odluči zahtjev za izdavanje građevinske dozvole ne podvrgnuti postupku ocjene prihvatljivosti mora izričito, ciljano i/ili konkretno navesti iz kojih točno dokumenata proizlaze razlozi na kojima je utemeljilo takvu odluku.

DODATAK - RELEVANTNI PRAVNI IZVORI

Pravo Unije

[omissis]

Sudska praksa Unije

[omissis]

(xiv) [*omissis*]

[*omissis*]

(xxviii) [*omissis*]

[*omissis*]

Međunarodno pravo

(i). [*omissis*]

(ii). [*omissis*]

Nacionalno zakonodavstvo

(i). Planning and Development Act 2000 (Zakon iz 2000. o prostornom uređenju i gradnji), osobito:

(a). članci 50., 50.A i 50.B tog zakona - oni sadržavaju odredbe o postupcima preispitivanja namijenjene provedbi članka 11. Direktive 2011/92;

(b). dijelovi X i XAB - oni sadržavaju odredbe namijenjene provedbi aspekata povezanih s ocjenama uređenima Direktivom 2011/92 i Direktivom 92/43.

[*omissis*]

(ii). Planning and Development Regulations 2001 (Uredba iz 2001. o prostornom uređenju i gradnji) (S.I. br. 600 iz 2001.), kako je izmijenjena, kojom su Direktiva 2011/92 i Direktiva 92/43 dodatno prenesene u irsko pravo. <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2001/si/600/made/en/print?q=Planning+and+Development+Regulations+&years=2001&search+type=si>

(iii). [*omissis*]

(iv). [*omissis*]